

Chinh phục môn Địa lý thi THPT Quốc gia

VnDoc.com xin chia sẻ bài viết của cô Nguyễn Thị Ánh Nguyệt - Giáo viên dạy giỏi cấp tỉnh môn Địa lý của Trường THPT Tháp Mười (Đồng Tháp), cũng là người đã bồi dưỡng học sinh đạt giải học sinh giỏi quốc gia môn Địa lý - về những lưu ý trong học, ôn thi môn này trước kỳ thi THPT quốc gia tới.

Địa lý là 1 trong 8 môn thi tốt nghiệp THPT quốc gia. Tuy nhiên, để cân đối thời gian học tập nhằm đạt kết quả tốt ở tất cả các môn học trong chương trình học là điều không dễ dàng với các học sinh hiện nay.

Để đạt được kết quả học tập như mong muốn, học sinh cần biết sắp xếp thời gian hợp lý cho các môn học, có kế hoạch học tập khoa học.

Với khả năng tư duy logic, nhạy bén, khả năng vận dụng tốt, các em hoàn toàn có thể “chinh phục” môn Địa lý một cách dễ dàng. Bởi vì trong xu thế đổi mới kiểm tra đánh giá hiện nay, đề thi tốt nghiệp THPT môn Địa lý thường chú ý nhiều đến mức độ vận dụng và rèn luyện kỹ năng.

Để có một kết quả tốt, trong quá trình học tập môn Địa lý lớp 12, học sinh cần chú ý các vấn đề sau:

1. Trong quá trình học tập ở trên lớp, phải cố gắng nghe giảng, vì có hiểu rõ vấn đề thì mới có khả năng vận dụng tốt (giờ nào việc ấy, tuyệt đối không học giờ này đem tập môn khác ra học, vì cùng một lúc học hai môn sẽ không thể hoàn thành tốt được môn nào cả).

2. Cố gắng nắm vững kiến thức cơ bản ngay tại lớp, khi về nhà chỉ cần xem qua có thể nhớ sâu bài học.

3. Những bài học có nội dung dài hoặc có mối liên hệ với nhau, nên tóm tắt bằng sơ đồ (sẽ giúp nắm bài nhanh, ôn tập dễ dàng). Khi bài mới có những ý liên quan đến kiến thức đã học nên cố gắng liên hệ lại bài cũ để khắc sâu kiến thức, tránh nhầm lẫn các đơn vị kiến thức.

4. Khi tìm hiểu các điều kiện phát triển của các ngành kinh tế như công nghiệp, nông nghiệp (trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản),... bao giờ cũng phải lưu ý điều kiện tự nhiên và điều kiện kinh tế xã hội.

Đây được xem là mảng kiến thức quan trọng và là khuôn mẫu chung cho các em khi

phân tích điều kiện phát triển của các ngành kinh tế, cụ thể:

Điều kiện tự nhiên: Địa hình, đất, nước, khí hậu (đối với nông nghiệp); vị trí địa lý, tài nguyên thiên nhiên (khoáng sản, đất - nước - sinh vật có ảnh hưởng đến việc cung cấp nguyên liệu...)

Điều kiện kinh tế xã hội: Nguồn lao động (số lượng và chất lượng); thị trường tiêu thụ; cơ sở vật chất kỹ thuật (cơ sở chế biến,...); đường lối chính sách...; nguồn vốn, khả năng đầu tư.

Thí sinh cũng cần nêu qua các hạn chế, khó khăn về điều kiện tự nhiên và điều kiện kinh tế xã hội đối với việc phát triển ngành kinh tế đó.

5. Khi học về địa lý các vùng kinh tế, cần lưu ý một số vấn đề: Xác định được vị trí địa lý (tiếp giáp vùng nào, nước nào, có giáp biển không,...) qua đó đánh giá về ý nghĩa của vị trí đó trong phát triển kinh tế vùng. Nắm được việc phát huy các thế mạnh kinh tế từng vùng, những hạn chế cần khắc phục.

6. Tận dụng tối đa kỹ năng sử dụng Atlas (vì đây là phương tiện học tập rất hữu ích – hơn nữa Atlas là cuốn SGK mà học sinh được mang vào phòng thi). Cần xác định một số nguyên tắc chung khi sử dụng Atlas, cụ thể như sau:

Khi tìm hiểu tình hình sản xuất (tình hình phát triển) của một ngành, chủ yếu khai thác các biểu đồ tương ứng trong Atlas.

Ví dụ: Để trình bày tình hình sản xuất lúa ở nước ta qua các năm từ 2000-2007, dựa vào biểu đồ diện tích và sản lượng lúa (trang 19)

Khi tìm hiểu về đặc điểm phân bố thì xác định dựa trên bản đồ, để thấy sự phân bố theo vùng và theo các tỉnh.

Ví dụ: Để nêu đặc điểm phân bố lúa ở nước ta thì dựa vào Bản đồ lúa (trang 19) sẽ thấy lúa được trồng nhiều ở vùng nào, tỉnh nào.

Lưu ý: Đối với câu hỏi yêu cầu nêu sự phân bố chung cả nước thì xác định theo vùng, khi hỏi về khu vực thì nêu phân bố theo tỉnh.

7. Tập vẽ thật thành thạo các dạng biểu đồ: Tròn, cột, đường, miền và kết hợp (để thi bao giờ cũng có câu vẽ biểu đồ)

8. Rèn luyện kỹ năng nhận xét bảng số liệu: Có thể nhận xét khái quát trước rồi đi vào

chi tiết sau, chú ý các mốc cao nhất - thấp nhất, sự thay đổi đột ngột và nhận xét phải đi đôi với số liệu chứng minh.

9. Nắm thật chắc các công thức tính toán:

- + Mật độ dân số (người/km²) = Dân số/diện tích
- + Tỷ suất gia tăng dân số tự nhiên (%) = Tỷ suất sinh - Tỷ suất tử
- + Biên độ nhiệt = Nhiệt độ tháng cao nhất - Nhiệt độ tháng thấp nhất
- + Cân bằng ẩm = Lượng mưa – Lượng nước bốc hơi
- + Độ che phủ rừng = (Diện tích rừng x 100)/Diện tích tự nhiên
- + Bình quân lương thực/người (kg/người) = Sản lượng/dân số
- + Năng suất lúa (tạ, tấn/ha) = Sản lượng/Diện tích
- + Cán cân xuất nhập khẩu = Giá trị xuất khẩu - Giá trị nhập khẩu

Trên đây chỉ là một số gợi ý chung nhất, trong quá trình học tập, học sinh sẽ được giáo viên hướng dẫn cụ thể và chi tiết hơn để có thể vận dụng một cách hiệu quả vào việc học tập môn Địa lí.

Hy vọng với những kĩ năng và kiến thức cơ bản môn Địa lí sẽ giúp các em đạt điểm cao trong kì thi tốt nghiệp THPT Quốc gia năm học này.

Cô Nguyễn Thị Ánh Nguyệt